

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Mateřská škola Chrastava

Revoluční 488, 463 31 Chrastava

Identifikátor zařízení: 600079023

Zřizovatel: Městský úřad Chrastava, Náměstí 1. máje 1, 463 31 Chrastava

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31

Termín konání komplexní inspekce: 6. a 7. prosince 2000

Čj.	083 426/00-1076
Signatura	kh4au119

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Budova mateřské školy je v klidné ulici na okraji města. Původní účel (základní škola) není pro provoz ideální. Neútně působí vysoké stropy. Po technické stránce je ve škole více nedostatků např. padající omítka, silně zašlá malba, poškozené kryty osvětlení, odstávající koberce ohrožující bezpečnost dětí, hygienická zařízení pro děti jsou velmi nepřívětivá. Chybí zázemí (šatna) pro pracovnice školy. Velmi dobře je vybavena velká a udržovaná školní zahrada.

Škola je trojtřídní. V letošním školním roce je zapsáno k docházce 75 dětí. Provoz školy je od 6:00 do 16:30 hodin. Součástí školy je školní jídelna.

Příspěvek rodičů na neinvestiční náklady stanovil zřizovatel na 450 Kč měsíčně. Ředitelka má možnost tuto částku snížit až o 20 %.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací práce vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy, Kurikula Jaro, Léto, Podzim, Zima, programu Šimon i metodických materiálů zveřejňovaných v časopise Informatorium.. Témata uvedená v ročním plánu jsou dále obsahově zpracována a slouží jako týdenní plány. Úkoly v jednotlivých výchovách jsou stanoveny ve čtvrtletních plánech pro jednotlivé věkové skupiny (třídy). Samostatně jsou zpracovány úkoly v oblasti tělesné výchovy. Zpětná vazba jejich naplňování je prováděna formou písemného hodnocení výsledků u jednotlivých dětí. Individuální plány jsou vypracovány pro děti s odklady školní docházky.

V době inspekce pracovaly v jedné ze tříd dvě zastupující učitelky, to bylo na práci znatelné. V ostatních případech byly činnosti vedeny promyšleně, jejich obsah odpovídal stanoveným cílům, které navazovaly na předcházející poznatky a dovednosti dětí.

Podmínky vzdělávací činnosti

Ve škole pracuje šest učitelek včetně ředitelky. Všechny jsou odborně a pedagogicky způsobilé s více než desetiletou praxí. Jejich souběžného působení je využíváno při pobytu venku, při práci v kroužcích a při zajišťování různých akcí (návštěvy divadel, výlety atp.). Osobní záliby učitelek se projevují ve vedení kroužků výtvarného, německého jazyka, tělesné výchovy a hry na flétničky, které jsou realizovány v rámci běžného provozu školy. Taneční kroužek vede lektor, jeho činnost finančně zabezpečují rodiče. Provoz školy zajišťují tři provozní pracovnice.

Prostory tříd jsou přiměřené počtu docházejících dětí. Výhodou je další místnost vybavená a využívaná jako tělocvična, kde se jednotlivé třídy střídají podle rozpisu. Nábytek, podlahové krytiny i hrací koutky pro námětové hry jsou značně opotřebované. Snaha učitelek o vytvoření esteticky působícího prostředí není vzhledem k celkovému stavu vybavení plně úspěšná. Působivá je výzdoba chodeb originály obrazů. Škola je dobře vybavena didaktickou technikou. Pro výuku jsou k dispozici televize, video, promítačka, kazetové magnetofony, Casio. Ve dvou třídách je klavír. Ředitelka má sponzorem zapůjčený počítač. Sortiment hraček a pomůcek není příliš velký, při jejich doplňování je využíváno především sponzorských darů. V dětské i učitelské knihovně převažuje literatura již dříve vydaná. V nově doplňovaných titulech jsou dětské encyklopedie a odborné publikace z nakladatelství Portál.

Zahrada je velká, zastíněna vzrostlými stromy. Její vybavení je bohaté (kovové i dřevěné průlezký, domečky, pískoviště, hřiště, bazén), vhodné pro relaxační i rekreační činnosti dětí.

Režim dne je pružný a variabilní, je v něm vyhrazen dostatek času pro hry dětí. Ty jsou i nejčastější metodou řízených činností. Frontální činnosti byly zařazovány v průběhu celého dne, převažovala práce ve skupinách. Ve třídě nejstarších dětí proběhly řízené činnosti jako frontální po ranní svačině, bez nabídnuté možnosti volit jinou činnost. Zastoupení spontánních a řízených činností bylo v době inspekce vyvážené. Obsah i délka všech zhlédnutých aktivit odpovídala schopnosti koncentrace dětí přiměřeně k věku i jejich aktuálnímu stavu. Pravidelné využívání tělocvičny, zahrady i okolí školy při pobytu venku umožňuje rozvíjet jejich pohybové schopnosti. Prostorové uspořádání a úprava tříd přispívá k rozvoji spontánních aktivit dětí. Nápoje byly ve třídách k dispozici, možnost napití nebyla dětmi využita.

Řízené činnosti

Jazyková výchova

Frontální řízená činnost proběhla po svačině. Cílem byl poslech četby a rozvoj souvislého vyjadřování. Způsob organizace je dětmi zažitý. K úvodní motivaci využila učitelka ukázkou knihy s obrázkem (O pejskovi a kočičce) a připomenula zhlédnuté divadelní představení. Četba se vztahovala k svátku Mikuláše. Následný rozhovor vycházel z vyslechnutého příběhu i z vlastních zážitků dětí. Děti měly zájem hovořit, učitelka jim neponechala dostatek prostoru usměrňováním rozhovoru otázkami, což nebylo přínosné. Délka této části činnosti nebyla optimální, k únavě a nesoustředěnosti přispívala i obtížná poloha (sed na polštářku na zemi). V další části si děti uvolnily ruku, přešly ke stolům a byl jim dán úkol nakreslit Mikuláše, čerta a anděla. Vlastní čerstvé citové prožitky vedly k velmi pěkným kresbám. Společně si všechny kresby prohlédly, autoři mohli přidat komentář, děti i učitelka práce pozitivně ocenily. Vhodně zvolená motivace, přátelské vystupování učitelky a využití aktuálního citového prožitku v námětu kresby umožnily dětem prožití úspěchu. Učitelka ve třídě zastupovala a tato skutečnost byla v první části práce s dětmi znatelná.

V jazykové výchově byla negativa a pozitivní v rovnováze.

Pracovní výchova

Práce s modelínou a přírodninami byla realizována v průběhu celého dne formou individuální řízené činnosti. Cílem bylo procvičování drobné motoriky a dekorování, motivované jako „dort pro zvířátka“. Děti si činnost volily podle svého zájmu, některé pracovaly v průběhu dne i několikrát. Organizace je zažitá, děti volně přecházely od her k pracovní činnosti a opačně. Materiál byl k dispozici u jednoho stolu. Učitelka se činnosti účastnila, věnovala se dětem, pomáhala popisem pracovního postupu a radou. Neřídila činnost dětí, nechala jim volný prostor k sebevyjádření. Děti pracovaly s velkým zájmem a pečlivostí. Učitelka využívala této příležitosti a navazovala s nimi rozhovory, opakovala a upevňovala u dětí dříve získané poznatky. Snahu a výsledky jejich práce průběžně a pozitivně hodnotila.

Vedení pracovní činnosti bylo hodnoceno jako vynikající.

Pracovní výchova

Úkolem pracovní výchovy bylo procvičování drobné motoriky a opakování znalostí. Obsah - pečení vánočního pečiva - působil jako silná motivace. Zvolená forma frontální činnosti neodpovídala jejímu charakteru. V první části si děti ověřily své znalosti o surovinách k vytvoření těsta a postupu prací při pečení cukroví. K reálné práci však učitelka použila těsta už hotového. Činnost tak byla jen popisná, děti nezískaly vlastní zkušenost. V další části pracovala s těstem vždy jen část dětí, ostatní buď přihlížely nebo si volně hrály. Při tvarování rohlíčků byla tato organizace funkční, při vyvalování a vykrajování formičkami mohlo přímo

pracovat méně dětí. Jejich střídání bylo rychlejší, činnost si nevychutnaly. Zvolená organizace neumožnila dostatečnou seberealizaci dětí. K příjemné atmosféře přispívala reprodukováná hudba (vánoční koledy) a emotivní slovní projev učitelky. Snahu a dovednost dětí učitelka průběžně oceňovala. Ochutnávka perníků od jedné z maminek dětí práci příjemně ukončila.

V průběhu pracovní činnosti byla pozitivní a negativní v rovnováze.

Tělesná výchova

Tělesná výchova probíhala v tělocvičně. Děti i učitelka cvičily ve cvičebním úboru. Úvodní i průpravná část byla vedena velmi dobře, zařazené cviky odpovídají schopnostem dětí. Organizační forma hlavní části (překážková dráha) i obsah (přirozená cvičení - běh, chůze, přeskok, plazení s využitím náradí a náčiní) byly velmi efektivní. Děti dodržovaly stanovená pravidla, cvičily se zájmem a nasazením, bezprostředně reagovaly na pokyny učitelky. Do závěrečné honičky se zapojily s chutí a prožitkem. Dobrá a promyšlená organizace celého průběhu cvičení i přiměřené úkoly vedly k zájmu a radosti dětí z pohybu, k rozvoji jejich pohybových dovedností.

Vedení tělesné výchovy bylo hodnoceno jako vynikající.

Ranní cvičení

Zažitá organizace přechodu k rannímu cvičení (převlékání do cvičebních úborů, odchod do tělocvičny) vedla u dětí k ukázněnosti. V úvodní části se střídala přirozená cvičení, děti reagovaly na známé melodie a rytmus klavírního doprovodu. Řazení cviků v části průpravné nebylo dostatečně promyšlené, malý počet jejich opakování nezajistil fyziologický účinek cvičení. Učitelka cviky kvalitně předcvičovala, dbala na jejich správné provádění dětmi. Ty cvičily s nasazením, pozorně sledovaly učitelku, reagovaly na pracovní pokyny. Aktuální motivace známé pohybové hry děti aktivizovala, hrály s chutí a radostí.

Ranní cvičení bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Na vedení řízených činností byly učitelky dobře připraveny. Jejich obsah odpovídal stanoveným úkolům, které byly přiměřené, všechny děti je úspěšně zvládly. Organizace neodpovídala vždy obsahu a úkolu. Účinná byla i hojně používaná aktuální motivace. Všechny učitelky průběžně oceňovaly snahu a pokrok jednotlivých dětí, vhodným způsobem je povzbuzovaly. Většina dětí projevovala přiměřenou samostatnost a sebedůvěru. Bezprostředně navazovaly kontakt s inspektorkou. Komunikace s kamarády a učitelkami byla přirozená a bohatá. Styl jednání učitelek s dětmi byl partnerský, což se projevovalo i ve vyváženosti verbálního projevu učitelek a dětí.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako velmi dobré.

Spontánní činnosti

Uspořádání tříd a volný přístup dětí k hračkám a pomůckám podporují jejich spontánní činnosti. Výběr her a hraček je menší, chybí zejména vybavené hrací koutky pro námětové hry. Časový prostor pro hry byl dostatečný, zejména v případě skupinové, individuálně řízené činnosti. Děti si mohly volně vybírat hru, v případě nejistoty jim učitelky různé možnosti nabízely. Ve všech třídách byly připraveny výtvarné a pracovní činnosti. Starší děti ve hrách spolupracovaly. Hry byly klidné, nebyly pozorovány konflikty. Děti byly velmi komunikativní, probíhalo mezi nimi mnoho rozhovorů. Z podnětů dětí vycházela i většina jejich verbálních kontaktů s učitelkami. Učitelky do her zasahovaly jen málo, reagovaly na podněty dětí,

přátelským přístupem a jednáním ovlivňovaly i jejich chování. Ve sledovaných volných hrách děti uplatňovaly svou tvořivost a nápady, měly dostatek možností seberealizace.

Spontánní volné hry byly hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Promyšlenost a systematickosti práce učitelek se projevuje ve vytvořených stereotypech v organizaci činností. Pravidla jsou zažitá a dětmi dodržována, jejich přirozená kázeň a reakce na pokyny učitelek přispívaly ke klidnému průběhu všech činností a přechodů mezi nimi. Plánované úkoly byly s jednou výjimkou realizovány přiměřenou formou i vcelku účinnými metodami. Děti měly možnosti uplatnění, aktivní spolupráce a seberealizace. K citovému prožití činností přispívala vhodná a aktivizující motivace, přiměřené povzbuzení a oceňování úspěchů. Pozorovaná otevřenost dětí svědčí o vytvořeném pozitivním komunikačním prostředí.

Vzdělávací činnost byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce výchovně-vzdělávací práce školy je rozvedena v několika bodech. V závěrečném hodnocení výroční zprávy jsou vždy formulovány další úkoly s konkrétní zodpovědností. Systém plánování výchovně-vzdělávací práce je vytvořen včetně zpětné vazby. Roční plán týkající se řízení školy má ředitelka zpracován, jeho součástí jsou další dílčí plány a materiály, ve kterých se odráží například způsob spolupráce s rodiči, protidrogový program školy, ekologická výchova i zamýšlené akce. S těmito dokumenty ředitelka dále pracuje, doplňuje je, zaznamenává vyhodnocování daných úkolů. Roční plán byl projednán a schválen na pedagogické poradě.

Plánování je funkční a reálné, bylo hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Odpovědnosti jednotlivých pracovníků jsou součástí jejich povinností nebo pracovních náplní. Kompetence zástupkyně ředitelky jsou zaznamenány písemně. Organizační řád je přehledně zpracován. Vhodné formulace a přehlednost jsou kladem řádu školy pro rodiče, který byl projednán a schválen. Je vyvěšen v šatně dětí. Povinná i další dokumentace je vedena pečlivě a s přehledem zakládána. Je využíváno stanovených tiskopisů.

Vnitřní informační systém spočívá především na osobním předávání informací v průběhu běžného provozu nebo na schůzkách svolávaných dle potřeby. Je využíváno i oběžníků a nástěnky. Další potřebné materiály jsou uloženy v ředitelně, pracovníci školy k nim mají přístup. O ochraně dat a důvěrných informací byli zaměstnanci školy poučeni, není to však doloženo.

Běžné informace si učitelky s rodiči vyměňují ústně při denním setkávání. Různé zprávy, připomínky a nabídky jsou v písemné formě vyvěšovány na nástěnkách v šatnách dětí.

Prostřednictvím nástěnek je realizováno i sjednocování požadavků mateřské školy a rodiny na děti. Tříkrát ročně jsou svolávány schůzky rodičů, je využíváno i všech dalších vzájemných setkávání se při akcích, besídkách, výletech i občanském životě v místě bydliště. Formou zajišťování lístků škola nabízí rodičům a dětem společnou návštěvu divadel v Liberci. V šatnách je umístěna schránka důvěry, kam mohou rodiče dávat své připomínky a dotazy. Do školy mají volný přístup. Byla také uskutečněna anketa ke změnám ve školství - k Bílé knize.

V rámci vzdělávací činnosti školy je čtyřikrát týdně realizována logopedická péče jednou z učitelek, která absolvovala doplňkové studium speciální pedagogiky a spolupracuje s klinickou logopedkou. Škola zprostředkovává rodičům kontakt s odbornými pracovišti - pedagogickou poradnou a speciálně pedagogickými centry. Úzce spolupracuje s pediatrem a oční lékařkou.

Veřejnost se o škole dovídá prostřednictvím místního tisku - Chrastavské listy, výstav výtvarných prací dětí v prodejně papírnictví a jídelně základní školy i vystoupení v domově důchodců. Při dnech otevřených dveří mohou zájemci školu navštívit a její činnost přímo sledovat.

Tradiční je spolupráce se školní družinou i první třídou základní školy. Jsou organizovány společné akce a vzájemné návštěvy. Obohacením činnosti školy jsou kromě práce kroužků i návštěvy muzea, knihovny a využívání akcí z nabídky Mládež a kultura.

Oblast organizace činnosti školy i informačních systémů jsou funkční, byly hodnoceny jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Systém vedení a motivování pracovníků je vytvořen. Ředitelka zná klady i zápory práce všech zaměstnanců, všichni k dobré práci školy přispívají. Kromě finálního ohodnocení nadtarifními složkami platu využívá ředitelka často slovního ocenění a pochvaly před všemi pracovníky zařízení. Osobní ohodnocení je dvakrát ročně znovu zvažováno, je výrazně diferencované. Vyplácení odměn je závislé na finančních prostředcích, je výjimečné.

Své nápady a návrhy týkající se činnosti školy ředitelka s ostatními pracovníky projednává, jedná pak na základě vzájemné dohody. Práce školy je zaběhnutá, nové pohledy jsou do ní vnášeny jen v menší míře.

Vzdělávacích akcí využívají učitelky na základě svého zájmu a nabídky metodického střediska. Ředitelka se snaží, aby alespoň jednou ročně každá z učitelek některou přednášku či seminář navštívila. K samostudiu jsou ve škole k dispozici časopis Informatorium a odborné publikace z nakladatelství Portál. Metodickou pomoc si učitelky poskytují vzájemně diskusemi a konzultacemi.

Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost ředitelka provádí denně, případné nedostatky řeší okamžitě ústně i pomocí písemných vzkazů. Své poznatky projednává na poradách, vede si o nich interní záznamy. Vzdělávací činnost školy sleduje formou hospitací. K záznamům z hospitací má vytvořený formulář, poznámky jsou vypovídající, je v nich uveden cíl i závěry.

Kontrolu čerpání mzdových prostředků pravidelně každý měsíc sleduje a srovnává s podklady poskytovanými školským úřadem.

Hospodaření s rozpočtem daným zřizovatelem je kontrolováno pomocí měsíčního přehledu jeho čerpání. Jednou ročně předává ředitelka zřizovateli podklady k provedení inventarizace majetku.

Kontrolní činnost je pravidelná a systematická, byla hodnocena jako vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Samostudium literatury k řízení školy je v práci ředitelky zřetelné. Řízení je ve všech oblastech systematické. Rezervy jsou v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, v doplňování a studiu odborných publikací.

Řízení školy bylo hodnoceno jako velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Spolupráce s obcí v materiálně-technické oblasti není funkční. Každoročně opakované požadavky školy na opravy, úpravy a vybavení nejsou respektovány. Z nejnútnejších požadavků na školní rok 1999/2000 nebyly do inspekční návštěvy 6. a 7. prosince 2000 ještě splněny žádné.

Poměrně vysoký finanční příspěvek vybíraný zřizovatelem od rodičů na neinvestiční náklady není ve vybavení školy viditelný.

Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebylo aktualizováno.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 13. února 1996 čj.: 11/96,
- roční plán na školní rok 2000/2001 s dílčími plány a materiály,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- vnitřní řád školy pro rodiče,
- organizační řád, hospitační záznamy, zápisy z porad, kniha úrazů, personální dokumentace,
- přehledy výchovné práce, evidence docházky dětí, evidenční listy dětí, přihlášky dětí k docházce do mateřské školy, doklad o předání vyrozumění o přijetí dítěte do mateřské školy rodičům,
- plány vzdělávací práce.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- Velmi pěkná, udržovaná a dobře vybavená zahrada,
- dobré vybavení didaktickou technikou,
- bohatá nabídka dalších aktivit,
- vyváženost řízených a spontánních aktivit,
- logopedická péče,
- vytvořené pozitivní komunikační prostředí.

Negativa:

- Nedostatky v materiálně-technické oblasti,
- zastaralé vybavení tříd a heren,
- menší nabídka hraček,
- nerealizovaný pitný režim,
- nedoložené poučení zaměstnanců o ochraně důvěrných informací a dat.

Doporučení:

- Připomínat dětem nutnost častého pití nápojů,
- zaznamenat poučení zaměstnanců o ochraně důvěrných informací a dat,
- ve spolupráci se zřizovatelem odstranit nedostatky v oblasti materiálně-technické,
- ve spolupráci se zřizovatelem promyšleně průběžně doplňovat sortiment hraček.

Mateřská škola má pro svou činnost adekvátní prostorové podmínky. Budova, stav a úroveň vybavení interiérů neodpovídají potřebám školy. Velmi pěkná a dobře vybavená je zahrada školy. Sledovaná výchovně-vzdělávací práce byla hodnocena jako velmi dobrá. Řízení školy je systematické, rezervy jsou v dalším vzdělávání učitelek. Bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Činnost školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 18. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. prosince 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Zdeňka Komárková

v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad referát školství	4. ledna 2001	083 439/00-1076
Zřizovatel	4. ledna 2001	083 440/00-1076

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		připomínky nebyly podány